

Începutul poveștii lui gavagai

- Dormi?
- Hm... Pe canapeaua ta?
- Mi se părea că dormi.
- Nu. Mă gândeam.
- La ce?
- La supa de pui.
- Ce-i cu supa de pui?
- Mă gândeam s-o interzic în Nepal.
- De ce?
- Păi tocmai la asta mă gândeam. Căutam un motiv.

Conversația pe care tocmai am redat-o – cu acribia unui cronicar din alte vremuri – a avut loc săptămâna trecută. gavagai venise la mine să bem un pahar cu apă. Stătea pe canapea și meșterea șoricei vii din cârpe prăfuite. Se obișnuise cu noua lui poziție – de Dumnezeu ales al Nepalului – și-și lua rolul creator în serios. Inventa mereu lucruri noi, de pildă acea chestie. Aluneca adesea pe gânduri și făcea serioase eforturi să înțeleagă întrebările mele absurde. Mi se părea că e fericit; și, dacă nu, oricum era ubicuu și numinos.

Dar el știa cel mai bine că toate acestea nu erau decât o aparență. (Oare se poate vorbi de aparențe în cazul Dumnezeilor?) Căci, în realitate, gavagai se temea că are o nouă criză de identitate.

- Știi, mă tem că am o nouă criză de identitate.
- O nouă criză? I-am întrebat surprins. Când ai mai avut tu vreuna?
- Când ne-am întâlnit ultima dată.
- Atunci când erai tulburat că nu ai o zi de naștere?
- Da.
- Apropos, cum ai trecut peste tulburare?
- Mi-am ales o zi de naștere.
- Și când e?
- Sâmbăta.

- Poftim?

- Sâmbăta.

- Sâmbăta asta?

- Nu. Sâmbăta în general.

Am căscat gura, iar ochii mi s-au făcut cât niște cepe. Desigur, nu puteam spune nimic. (Nu poți vorbi cu gura deschisă; când vorbești, o deschizi și o închizi în funcție de ce spui.) Și nici nu va pot minți afirmând că am spus ceva. Așa că am tăcut. Tăcând, am uitat de crizele de identitate ale lui gavagai.

- Mai vrei să-ți spun despre crizele mele de identitate? Întrebă el după ce-a sorbit [zgomo-
tos] din paharul cu apă.

- Sss sigur, spusei după ce-am reușit să-mi deblochez mandibula.

- Prima dintre ele ți se datorează. Dar nu te învinuiesc, se grăbi s-adauge. Numai că nu-i deloc ușor să fii aruncat atât de brusc în lume, și încă la o vârstă la care oamenii se-așteaptă la tot felul de lucruri de la tine. Nici nu-ți închipui câte chestii trebuie să știi ca sa fii om. Probabil n-o să mă obișnuiesc niciodată.

- Da, m-am gândit și eu la asta. Adesea. Nici nu știu dacă trebuie să mă bucur sau sa mă simt vinovat. Sau și una și alta.

- Oricum, cu asta pot trăi. N-aveai de unde să știi ce-o să se-ntâmples. Dar să fii mai atent pe viitor. Ai putea începe prin a scrie despre bebeluși.

- Înțeleg, am suspinat spășit. Îmi pare rău.

- Nu-i nimic. Bine că n-a fost mai rău.

Moment de tăcere și stinghereală.

- Și a doua criză? am încercat să schimb subiectul.

- A doua criză e că nu mai înțeleg nimic. Uite, fac tot felul de lucruri stupide. Cum sunt șoriceii ăștia.

Șoriceii mișunau prin cameră și începuseră să-mi roadă mobila și pantofii.

- Vrei să-i trimit undeva? De pildă în Scoția.

- Da, ar fi bine. Cred că vor fi mai fericiți acolo, am spus ușurat.

Șoriceii disparură. Ne-am aprins câte-o țigara și-am oftat.

- Știi, continuă gavagai, aș putea să fiu pur și simplu Dumnezeu ales al Nepalului. Dar am senzația că atunci m-aș pierde ca om. Și nu vreau. Dar nu vreau nici să fiu *prea om*. Apropo, e corect să spui "prea om"?

- Nu.

- Înțelegi? E cea mai profundă criză de identitate pe care și-o poate imagina cineva.

- Da, seamănă cu cea a lui Iisus, numai că a ta e mai complicată.

- Ce naiba mă fac, întreba el (retoric, sper) aruncând mukul pe fereastră. Mukul se transformă într-un fluture.

- Știi ceva...

- Da, se grăbi gavgai sa răspundă.

- Ce?

- O grămadă de lucruri. M-am gândit să fac o listă cu lucrurile pe care le știu, dar n-am avut răbdare. Dacă stau să mă gândesc, e o idee bună. Eu fac o listă cu lucrurile pe care le știu, iar tu faci una cu lucrurile pe care nu le știu. Mi-ar fi mai ușor, dacă știu ce nu știu.

- Dar tu știi totul. E un atribut al Dumnezeilor.

- Pe bune? Uite că nu știam asta... Deci ideea cu lista nu e bună.

- Se pare ca nu.

- Nu mai am nici o idee, spuse gavgai dezarmat.

Stătea întins pe canapea, cu mâna stângă pe piept și dreapta atârându-i pe podea, într-o atitudine care-ți provoca mila. Camera era plină de milă și te simțeai sfâșiat. Pisicu sări de pe bibliotecă și se așeză pe pieptul lui gavgai. Își înfundă nasul în barba lui și începu să toarcă.

- Auzi, n-ai putea să faci ceva cu mila asta? Încep să mă sufoc.

- OK, spuse el, o trimit în Scoția. Dar o să păstrez puțină, cât să m-ajuti.

Atmosfera începu să se rarefieze, iar eu să respir.

- Și cum ai vrea să te-ajut?

- Nu știu, ți-am spus că nu mai am nicio idee.

- Bine, hai s-o luăm altfel. Ce vrei tu de fapt?

- Ăăăăă... să nu mă pierd. Să nu-mi pierd nicio ipostază.

- Deci nu e o veritabilă criză de identitate. Una în care să spui "cine sunt" sau "ce sunt". Tu știi cine ești și știi ce ești. Și știi că modurile în care ești sunt oarecum incompatibile. Dar îți plac atât de tare, că n-ai renunța la niciunul dintre ele.

- Da, în linii mari despre asta e vorba.

Am oftat amândoi.

- Și cum crezi c-aș putea să te-ajut? Ipostazele tale țin de tine, eu n-am nici puterea nici competența de a le menține în viață. Mai sunt și incompatibile.

- Ai uitat poate că ești responsabil de soarta mea? Nu eu m-am aruncat în lume.

- Te rog...

- Trebuie să m-ajuti!

- Dar cum? Nu știu să fac nimic.

- M-ai făcut pe mine. Și dacă ai reușit asta, înseamnă că poți să faci destule.

- Păi nu știu decât să scriu.

- Atunci scrie, spuse enervat.

- Ce?

- Sa știi că nu-i o idee chiar așa de rea, spuse gavgai liniștindu-se. Ai putea să scrii despre mine. Un soi de cronică a faptelor și gândurilor mele. Ca un jurnal. Eu o să citesc și

am să văd dacă vreuna din ipostaze e amenințată. Ca să pot lua măsuri. Așa aș putea să rămân și om, și personaj, și Dumnezeu ales al Nepalului.

- Păi de ce nu ții tu un jurnal?

- Din trei motive.

- Bine, am spus, o să scriu despre tine.

- Dar de data asta să fii mai atent.

- Promit. Dar numai dac-o să scrii și tu uneori.

- Fie.

Așa s-a născut povestea pe care o citiți.

mijomir mecu

Notă explicativă

gavagai s-a născut anul trecut (i.e. 2005), la vârsta de 33 de ani. Tocmai scriam o carte și aveam nevoie de un personaj care să-i împiedice pe cititori să se plictisească. Și l-am inventat pe gavagai. gavagai avea 33 de ani și venea din Coasta de Fildeș. Avea o sumedenie de calități plăcute. În plus, era foarte veridic. Atât de veridic încât, într-o seară de septembrie, a prins viață. A apărut pur și simplu pe scaunul de lângă mine, într-o cafenea, și a început să râdă.

- Bună seara tuturilor, a spus. Eu sunt gavagai și vin din Coasta de Fildeș.

Din acea clipă, gavagai a fost și om și personaj. Până în după-masa de sâmbătă în care a fost ales Dumnezeu Nepalului.

Regăsim vocea narativă din textul anterior. În plus, găsim două idei tulburătoare: înțelegem că Pisicu nu locuiește cu gavagai și că textele ce vor urma au să fie scrise de mine.

Problema jocului de identități narrative a fost rezolvată într-un alt episod (capitolul 4, pe care nu l-am arătat niciodată), în care gavagai, nemulțumit de rezultatele producțiilor mele, decide să-și scrie singur viața și textele, dar situația locativă în care se găsea Pisicu rămâne o aporie. Este cert că la început a locuit cu mine, dar, peste doar câteva zile, îl găsim în camera lui gavagai. Iar camera nu mai conține un pat cu apă, ci propria mea canapea. E tulburător să văd cum încep să dispar.